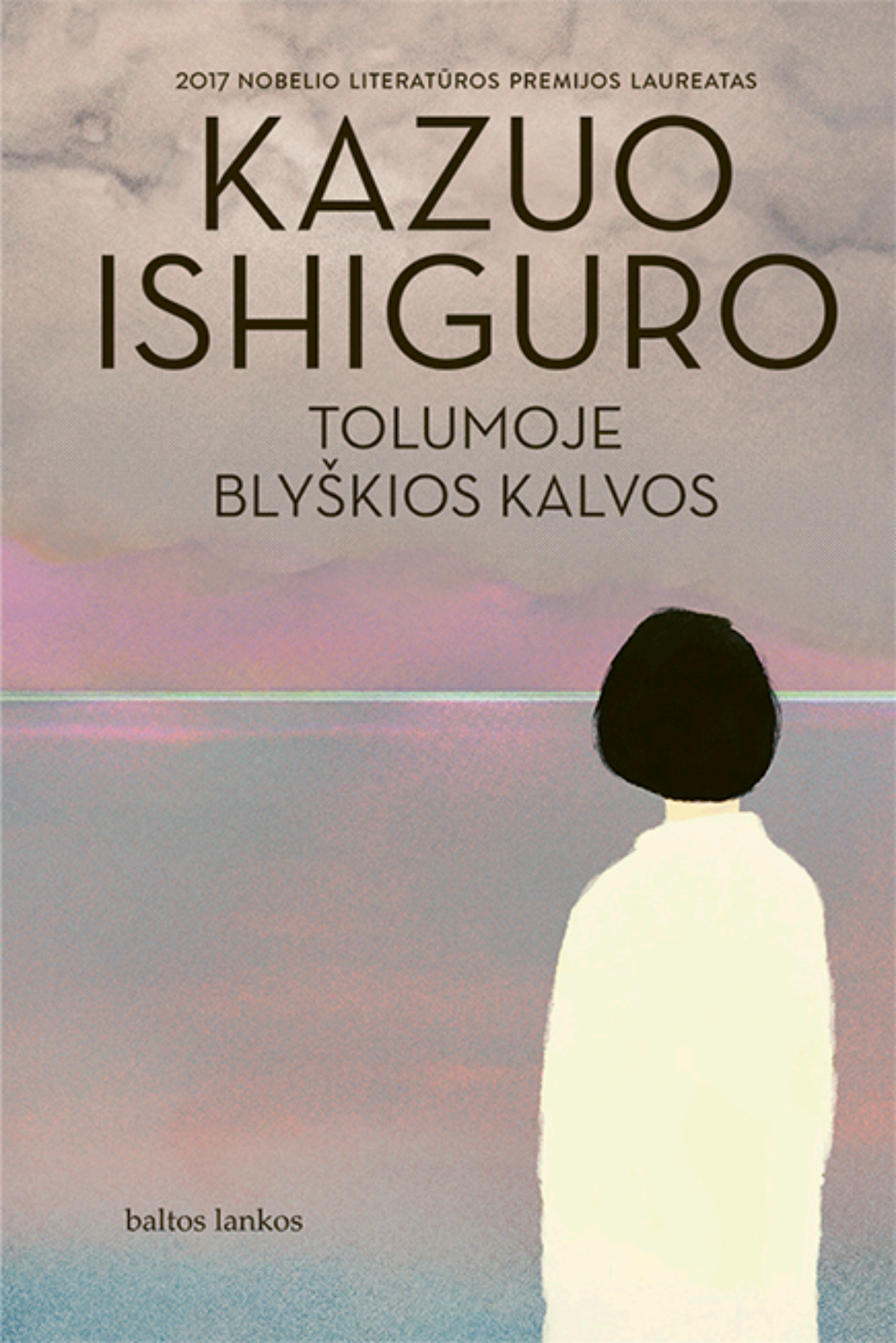


2017 NOBELIO LITERATŪROS PREMIJOS LAUREATAS

# KAZUO ISHIGURO

TOLUMOJE  
BLYŠKIOS KALVOS

baltos lankos



Kazuo Ishiguro

# Tolumoje blyškios kalvos

*romanas*

Iš anglų kalbos vertė Mėta Žukaitė

baltos lankos

Mes su vyru gyvenome rajone rytiniame miesto pakraštyje, neilgai pavažiavus tramvajumi nuo miesto centro. Netoliese tekėjo upė, ir man pasakojo, kad pakrantėje buvo išdygęs kaimelis. Bet tada nukrito bomba, ir liko vien apanglėję griuvėsiai. Prasidėjo atstatymo darbai, ir anuo metu jau buvo pastatyti keturi betoniniai pastatai, kiekviename jų – apie keturiasdešimt atskirų butų. Iš tų keturių daugiabučių mūsų kaimelis buvo pastatytas paskiausiai ir žymėjo tą vietą, kur atstatymo programa sustojo; tarp mūsų ir upės plytėjo dykra, keletas akro sudžiūvusio purvyno ir griovių. Daugelis skundėsi, kad ta vieta kelia grėsmę sveikatai, ir iš tiesų tenai tvenkėsi pasibaisėtinos nuotekos. Ištikus metus telkšojo krateriai, sklidinį užsistovėjęs vandens, o vasaros mėnesiais nepakenčiamai kamavo uodai. Kartkartėmis vis pamatydavai žingsniais atstumus matuojančius ir kažką užsirašinėjančius pareigūnus, tačiau mėnesiai slinko, o ničnieko nebuvo daroma.

Butų gyventojų dauguma buvo kaip mes – jaunos sutuoktinių poros, vyrai įsitaisę geruose darbuose augančiose įmonėse. Nemažai butų priklausė įmonėms, šios palankiais tarifais nuomojo juos darbuotojams. Butai buvo identiški; grindys išklotos tatamiu, vonios ir virtuvės – vakarietiško modelio. Jie buvo maži ir šiltuoju metų laiku gana sunkiai atvėsinami, tačiau apskritai tarp gyventojų vyravo pasitenkinimo nuotaikos. Ir vis dėlto prisimenu tenai tvyrojus neabejotiną laikinumo jausmą, tarytum visi mes tik ir būtume laukę dienos, kai galėtume persikelti kur nors geriau.

Viena medinė trobelė išvengė ir karo sugriovimų, ir vyriausybės buldozerių. Matydavau ją pro mūsų langą, stovinčią vienui vieną tos plytinčios dykros pakraštyje, beveik ant paties upės kranto. Tokių trobelių neretai pamatysi kaime – šlaitiniu čerpių stogu, kurio šlaitai nuožulniai leidžiasi kone iki pat žemės. Dažnai dykomis valandėlėmis aš stovėdavau prie lango ir žiūrėdavau į ją.

Sprendžiant iš dėmesio, kuri patraukė atvykusi Sačiko, ne aš viena žvalgydavausi į tą trobelę. Buvo daug kalbos apie vieną dieną tenai triūsusius du vyrus – kažin, ar jie buvę valdžios tarnybų darbuotojai, ar ne. Vėliau pasklido kalbos, kad ten apsigyvenusi moteris su maža mergaite, ir pati jas keliskart mačiau, keliaujančias grioviais išvagota žeme.

Beprasidedant vasarai – tuo metu jau ėjo trečias ar ketvirtas mano nėštumo mėnuo – pirmą kartą pamačiau, kaip tasai didelis amerikietiškas automobilis, baltas ir apdaužytas, bumpsi per dykrą upės link. Jau gerokai vakarėjo, ir akimirka nuo metalo blykstelėjo už trobelės besileidžiančios saulės atspindys.

Paskui vieną popietę nugirdau dvi moteris besišnekančias tramvajaus stotelėje apie moterį, kuri atsikraustė į apgriuvusią lūšną paupyje. Viena aiškino savo bendrakeleivei, kaip tą rytą užkalbinusi aną moterį ir aiškiausiai buvusi pastatyta į vietą. Bendrakeleivė sutiko, kad naujakurė esanti nedraugiška – gal išdidi. Jai mažiausiai trisdešimt, svarstė jos, nes mergaitė bent dešimties metų. Pirmoji moteris pasakė,

esą atvykėlė kalbėjusi Tokijo tarme, tikrai ne iš Nagasakio. Kurį laiką jiedvi aptarinėjo „amerikietį draugužį“, paskui moteris vėl prašneko apie tai, kaip nedraugiškai tą rytą su ja pasielgusi nepažįstamoji.

Dabar aš neabejoju, kad tarp tų moterų, tarp kurių gyvenau, buvo nukentėjusių, slegiamų liūdnu ir baisių prisiminimų. Tačiau stebėdama jas diena po dienos besirūpinančias savo vyrais ir vaikais, sunkiai galėjau tuo patikėti – kad gyvenime jas kada buvo ištikę karo košmarai ir tragedijos. Nieku gyvu nenorėjau atrodyti nedraugiška, bet tikriausiai reikia pripažinti, jog niekad nedėjau jokių pastangų, kad tokia nepasirodyčiau. Nes tuo gyvenimo tarpsniu aš vis dar troškau, kad prie manęs niekas nelįstų.

Tąsyk susidomėjusi klausiausi, kaip tos moterys šneka apie Sačiko. Net labai gyvai atsimenu tą popietę tramvajaus stotelėje. Buvo viena iš pirmųjų skaisčiai saulėtų dienų po lietingo laikotarpio birželį, ir aplink mus visur džiūvo įmirkę plytų ir betono paviršiai. Mes stovėjome ant geležinkelio tilto, ir vienoje bėgių pusėje pakalnėje buvo matyti saujelė susigūžusių stogų, tarytum namai būtų nusiritę nuo skardžio. Už tų namų dar kiek atokiau lyg keturios betono kolonos stūksojo mūsų daugiabučiai. Tuokart pajutau lyg ir užuojautą Sačiko, maniausi bent iš dalies suprantanti tą atsajumą, į kurį atkreipiau dėmesį stebėdama ją iš toli.

Vėliau tą vasarą mums buvo lemta susidraugauti, ir bent neilgam buvau įgijusi jos pasitikėjimą. Nelabai pamenu, kaip

mes susipažinome. Atsimenu, vieną popietę, eidama taku, vedančiu iš gyvenamųjų namų kvartalo, pastebėjau priekyje jos figūrą. Aš skubėjau, bet Sačiko sparčiu žingsniu ėjo toliau. Tuo metu mudvi jau tikriausiai žinojome viena kitos vardą, nes prisimenu, kad vydamosi pašaukiau ją.

Sačiko atsisuko ir palaukė, kol ją pasivysiu.

– Ar kas nors atsitiko? – paklausė ji.

– Jūsų duktė, kai išėjau, mušėsi. Ten, palei griovius.

– Ji mušėsi?

– Su kitais dviem vaikais. Vienas iš jų – berniukas. Atrodė, bjauriai susikibo.

– Mat kaip. – Sačiko vėl leidosi eiti. Nuėjau greta jos.

– Nenoriu jūsų gąsdinti, – tariau. – Bet tikrai atrodė, kad susimušė iš rimtųjų. Iš tiesų, man atrodo, jūsų dukteriai prakirto skruostą.

– Štai kaip.

– Tenai, dykvietės pakrašty.

– Ir kaip manot, jie vis dar mušasi? – Ji toliau kopė į kalvą.

– Na, ne. Mačiau, kaip jūsų duktė nubėgo.

Sačiko pažvelgė į mane ir nusišypsojo.

– Jūs nepratusi matyti vaikus pešantis?

– Na, matyt, vaikams įprasta peštis. Bet pamaniau, turėčiau jums pasakyti. Ir suprantat, man atrodo, kad ji nenuėjo į mokyklą. Kiti vaikai toliau patraukė mokyklos link, bet jūsų dukrelė grįžo prie upės.